

UAB PANEVĖŽIO REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRO ANTIKORUPCINĖS POLITIKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro (toliau – PRATC) antikorupcinės politikos aprašas (toliau – Aprašas) nustato antikorupcinės politikos tikslus ir principus, antikorupcinės politikos formavimo ir įgyvendinimo subjektus, jų pagrindines funkcijas.

2. Pagrindinės sąvokos ir jų apibrėžtys:

2.1. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos:**

2.1.1. kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, piktnaudžiavimas;

2.1.2. nusikalstamos veikos, padaromos viešajame sektoriuje arba teikiant administracines ar viešąsias paslaugas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui: neteisėtas teisių į daiktą įregistravimas, tarnybos pareigų neatlikimas, valstybės paslapties atskleidimas, neteisėtas politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas, turto iššvaistymas, komercinės paslapties atskleidimas, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą, tarnybos paslapties atskleidimas, dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu;

2.1.3. kitos nusikalstamos veikos, kuriomis siekiama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą, prekybą poveikiu ar papirkimą.

2.2. **Korupcijos prevencija** – sisteminga veikla, kuria siekiama didinti viešojo ir privataus sektorių subjektų atsparumą korupcijai ir kuri apima korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą, sudarant bei įgyvendinant korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą.

2.3. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas, eidamas savo tarnybines pareigas, privalo atlikti tam tikrą veiksmą, tačiau tas veiksmas (veikla) yra susijęs ne tik su jo pareigomis, bet ir su jo privačiu interesu.

2.4. **Kyšininkavimas** – valstybės tarnautojui prilyginto asmens paties ar per tarpininką pažadėjimas ar susitarimas priimti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį), t. y. kyšį už pageidaujamą veiką (veikimą ar neveikimą), ir reikalavimas ar provokavimas duoti kyšį ir kyšio priėmimas.

2.5. **Neetiškas elgesys** – elgesys, prieštaraujantis visuotinai priimtiniams profesinės etikos, garbės, moralės ir gero elgesio principams.

2.6. **Nepotizmas** – savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų (ir sugyventinių, partnerių) globa ir protegavimas, naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia.

2.7. **Kronizmas** – draugų ir bičiulių protegavimas, naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia.

2.8. **Neteisėtos dovanos** – bet kokie daiktai, pinigai, dovanų čekiai, paslaugos, išskirtinės lengvatos ar nuolaidos teikiamos darbuotojui dėl jo vykdomų pareigų, išskyrus dovanas, gaunamas pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su darbuotojo pareigomis, ir reprezentacijai skirtas dovanas (valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika, kalendoriai, knygos ir kitokie informacinio pobūdžio spaudiniai).

2.9. **Papirkimas** – bet kurio asmens, paties ar per tarpininką, pasiūlymas, pažadėjimas, susitarimas duoti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį) ar tokio atlygio davimas darbuotojui.

2.10. **Piktnaudžiavimas** – darbuotojo (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.), ar dėl kitokių asmeninių paskatų, ir darbuotojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

2.11. **Prekyba poveikiu** – neteisėti veiksmai pasinaudojant savo pareigomis, įgaliojimais ar kita tikėtina įtaka, siekiant paveikti darbuotoją, kad šis teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydamas savo įgaliojimus.

2.12. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, ir kituose teisės aktuose.

3. PRATC šiuo Aprašu įsipareigoja įgyvendindama jai pavestus uždavinius ir funkcijas laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų korupcijos prevencijos srityje, netoleruoti jokių korupcijos pasireiškimo formų – interesų konflikto, kyšininkavimo, neetiško elgesio, nepotizmo, neteisėtų dovanų, papirkimo, prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo ar kitų korupcinio pobūdžio veikų.

4. Antikorupcinės politikos aprašo nuostatos taikomos visiems darbuotojams. Visi santykiai su aptarnaujamais asmenimis, veiklos partneriais yra grindžiami Apraše įtvirtintais principais.

II SKYRIUS TAIKOMI PRINCIPAI

5. PRATC, formuodamas ir įgyvendindamas antikorupcinę politiką, vadovaujasi šiais principais:

5.1. teisėtumo. Įgyvendinamos antikorupcinės politikos priemonės negali prieštarauti Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams, reglamentuojantiems antikorupcinę veiklą;

5.2. vadovų asmeninio pavyzdžio. Vadovų asmeninis pavyzdys yra esminis nepakantumo korupcijai kultūros PRATC formavimo veiksnys ir efektyvios antikorupcinės politikos priemonių įgyvendinimo garantas;

5.3. darbuotojų įtraukimo. Darbuotojų nuolatinis informavimas apie PRATC įgyvendinamą antikorupcinę politiką ir jų įtraukimas į atskirų antikorupcinių kontrolės priemonių įgyvendinimą;

5.4. antikorupcinių kontrolės priemonių adekvatumo korupcijos rizikai. Naujų antikorupcinių kontrolės priemonių, skirtų korupcijos rizikai sumažinti, kūrimas ir diegimas atsižvelgiant į nustatytą korupcinių rizikų lygį;

5.5. antikorupcinių kontrolės priemonių įgyvendinimo efektyvumo. PRATC prioritetas skiriamas tokioms antikorupcinės kontrolės priemonėms, kurių poveikis tikėtina duos ženklų naudą ir netaps nepateisinama našta PRATC;

5.6. atsakomybės neišvengiamumo. Kiekvienas darbuotojas, padaręs korupcinio pobūdžio veiką, nepriklausomai nuo užimamų pareigų, atliekamų funkcijų ar nuopelnų PRATC, atsako teisės aktų nustatyta tvarka;

5.7. nuolatinės kontrolės, stebėsenos (monitoringo) ir gerinimo. Siekiant nuolat gerinti antikorupcinės politikos priemonių įgyvendinimą, PRATC reguliariai kontroliuojamos įgyvendinamos antikorupcinės priemonės ir vertinamas antikorupcinės politikos efektyvumas.

III SKYRIUS

ANTI KORUPCINĖS POLITIKOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, JOS FORMAVIMO IR ĮGYVENDINIMO SUBJEKTAI BEI JŲ FUNKCIJOS ĮGYVENDINANT ANTI KORUPCINĖS POLITIKOS PRIEMONES

6. Antikorupcinės politikos tikslas yra užtikrinti, kad PRATC vykdoma veikla ir elgsena atitiktų valstybės institucijų formuojamus ir visuomenėje priimtinus aukščiausius patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir verslo etikos standartus. Šia politika siekiama didinti paslaugų teikimo kokybę ir patikimumą, sudaryti sąlygas laiku nustatyti veiklos procesuose kylančias korupcijos rizikas ir jas įvertinus parinkti proporcingas ir efektyvias antikorupcines ir kitas kontrolės priemones, suteikiančias galimybę sumažinti nustatytą ir nepriimtą korupcijos riziką.

7. Pagrindiniai PRATC įgyvendinamos Antikorupcinės politikos uždaviniai yra:

7.1. formuoti nepakantumą korupcijai PRATC;

7.2. sukurti nepalankią korupcijai aplinką, sumažinti korupcijos pasireiškimo riziką PRATC veikloje ir gebėti ją valdyti;

7.3. nustatyti reikalavimus PRATC darbuotojų elgesiui korupcijos prevencijos srityje ir įpareigoti juos šių reikalavimų laikytis;

7.4. nustatyti reikalavimus asmenų elgesiui korupcijos prevencijos srityje ir pasiekti, kad šie reikalavimai taptų įsisąmonintomis ir savanoriškai vykdomomis darbo etikos normomis ne tik darbuotojams, bet ir PRATC interesus atstovaujantiems asmenims, PRATC veiklos partneriams bei kitoms suinteresuotosioms šalims;

7.5. užtikrinti tinkamą ir nustatytu laiku atliekamą teisės aktais nustatytą korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą;

7.6. sukurti ir vykdyti antikorupcinės politikos monitoringą, siekiant įgyvendinti antikorupcinių priemonių efektyvumą ir jas tobulinti;

8. Antikorupcinės politikos uždaviniams įgyvendinti planuojamos priemonės konkrečiam periodui tvirtinamos PRATC direktoriaus įsakymu.

9. Pagrindiniai antikorupcinės politikos jos priemonių įgyvendinimo formavimo ir įgyvendinimo subjektai yra PRATC direktorius, PRATC direktoriaus įsakymu paskirtas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo ir PRATC struktūrinių padalinių vadovai.

10. PRATC direktorius užtikrina, kad būtų skirti pakankami išteklių ir tinkamai paskirstytos funkcijos, būtinos efektyviam ir rezultatyviam minimų priemonių įgyvendinimui.

11. PRATC direktorius, siekdamas užtikrinti korupcijos prevenciją:

11.1. tvirtina PRATC antikorupcinės politikos aprašą;

11.2. užtikrina, kad Antikorupcinė politika derėtų su PRATC strategija;

11.3. užtikrina, kad antikorupcinė politika būtų tinkamai sukurta jos tikslams pasiekti, įgyvendinama, prižiūrima ir analizuojant vertinama, siekiant mažinti PRATC korupcijos riziką;

11.4. užtikrina antikorupcinės politikos reikalavimų integravimą į PRATC procesus;

11.5. paskirsto atsakomybę ir įgaliojimus PRATC darbuotojams Antikorupcinės politikos įgyvendinimo srityje;

11.6. užtikrina vidaus ir išorės sklaidą antikorupcijos klausimais;

11.7. vykdo vidaus komunikaciją apie rezultatyvaus antikorupcinio valdymo ir antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų laikymosi svarbą;

11.8. puoselėja antikorupcinę kultūrą;

11.9. teikia informaciją akcininkams apie korupcijos prevencijos veikslių plane numatytų priemonių įgyvendinimą;

11.10. užtikrina nuolatinį Antikorupcinės politikos gerinimą;

11.11. savo pavyzdžiu skatina kitus asmenis demonstruoti lyderystę korupcijos prevencijos srityje;

11.12. skatina asmenis pranešti apie įtariamą arba faktinę korupciją.

12. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo yra tiesiogiai atskaitingas PRATC direktoriui.

13. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens pagrindinis uždavinys yra užtikrinti PRATC antikorupcinės politikos priemonių veiksmingą įgyvendinimą.

14. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui priskiriamos šios pareigos:

14.1. prižiūrėti, kaip PRATC įgyvendinamas korupcijos prevencijos veikslių planas;

14.2. Tiekti PRATC darbuotojams patarimus ir rekomendacijas su korupcija susijusiais klausimais;

14.3. teikti siūlymus PRATC direktoriui dėl antikorupcinei politikai bei korupcijos prevencijos veikslių planui įgyvendinti reikalingų išteklių;

14.4. vykdyti kitus, su PRATC antikorupcinės politikos ir korupcijos prevencijos veikslių plano priemonių įgyvendinimu susijusius uždavinius bei funkcijas, nustatytus kituose PRATC vidaus teisės aktuose.

15. PRATC struktūrinių padalinių vadovai turi užtikrinti, kad būtų taikomi Antikorupcinės politikos aprašo ir antikorupcinės politikos priemonių įgyvendinimo reikalavimai ir kad šių reikalavimų būtų laikomasi jų vadovaujamuose padaliniuose ar jų kuruojamose srityse.

16. PRATC struktūrinių padalinių vadovai, vykdydami Antikorupcinės politikos nuostatas:

16.1. užtikrina antikorupcinės politikos ir kitų teisės aktų reikalavimų taikymą vadovaujame padalinyje ir vykdomų funkcijų srityje;

16.2. skatina struktūrinio padalinio darbuotojus vadovautis Antikorupcine politika ir patys aktyviai dalyvauja ją įgyvendinant;

16.3. vykdo vidaus komunikaciją apie rezultatyvaus antikorupcinio valdymo reikalavimų laikymosi svarbą;

16.4. sudaro tinkamas sąlygas vadovaujamo padalinio darbuotojams, direktoriaus paskirtam atsakingam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui vykdyti šioje srityje pavestas funkcijas;

16.5. teikia už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui pasiūlymus dėl Antikorupcinės politikos tobulinimo, nustatytų korupcinio pobūdžio nusižengimų priežasčių ir sąlygų šalinimo.

17. PRATC darbuotojai, vykdydami Antikorupcinės politikos reikalavimus, turi teisę teikti PRATC vadovybei, už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui pasiūlymus dėl Antikorupcinės politikos tobulinimo, nustatytų korupcinio pobūdžio nusižengimų priežasčių ir sąlygų šalinimo.

18. Visi darbuotojai yra asmeniškai atsakingi už Antikorupcinės politikos aprašo reikalavimų, kurie susiję su jų pareigomis PRATC, vykdymą ir taikymą.

IV SKYRIUS PRANEŠIMAI APIE ANTIKORUPCINĖS POLITIKOS PAŽEIDIMUS

19. Darbuotojai raginami būti neabejingi įgyvendinamai antikorupcijos politikai ir visais atvejais, kai sužino ar įtaria galimą pasikėsinimą padaryti ar padarytą korupcinio pobūdžio veiką, viešųjų ir privačių interesų ar nustatytų elgesio taisyklių pažeidimą, išreikšti savo susirūpinimą informuojant apie tai už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą asmuo ar PRATC direktorių arba pateikiant pranešimą elektronine forma PRATC interneto svetainės www.pratc.lt skiltyje „Korupcijos prevencija“. arba pranešti el. paštu pasitikejimolinija@pratc.lt

20. PRATC palaikomi darbuotojai, kurie pareiškia susirūpinimą dėl antikorupcinės politikos ir jos priemonių įgyvendinimo reikalavimų pažeidimų, galimų korupcijos atvejų, viešųjų ir privačių interesų ar nustatytų elgesio taisyklių pažeidimų. PRATC vadovybė įsipareigoja užtikrinti darbuotojo anonimiškumą (jam pageidaujant) ir kitaip saugoti asmenį ir jo pateiktą informaciją ir imtis priemonių, kad darbuotojas, pareiškęs susirūpinimą dėl galimo antikorupcinės politikos pažeidimo, korupcijos atvejo, viešųjų ir privačių interesų ar nustatytų elgesio taisyklių pažeidimo, nepatirtų keršto, diskriminacijos ar kitaip su juo nebūtų susidorota.

21. PRATC ragina aptarnaujamus asmenis, veiklos partnerius ir visas kitas suinteresuotas šalis pranešti apie PRATC įgyvendinamos Antikorupcinės politikos pažeidimus arba įtariamus pažeidimus, pateikiant pranešimą elektronine forma PRATC interneto svetainėje www.pratc.lt, skiltyje „Pasitikėjimo linija“ arba elektroniniu paštu pasitikejimolinija@pratc.lt. PRATC garantuoja, kad neatskleis pranešimą pateikusio asmens tapatybės ir imsis visų priemonių, kad apie Antikorupcinės politikos pažeidimus pranešančius asmenis apsaugotų nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių.

22. Pranešėjų apsaugos nuostatos, nurodytos šio Antikorupcinės politikos aprašo 18–20 punktuose, galioja ir tais atvejais, jeigu paaiškėja, kad asmens pateikta informacija yra neteisinga, nepasitvirtina.

23. Gauti pranešimai, atsižvelgiant į jų turinį, tiriami, nagrinėjami ir atsakymai pranešimą pateikusiems asmenims teikiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Pranešimai negali būti perduoti struktūriniam padaliniiui ar darbuotojui, dėl kurio veiksmų pareiškėjas išreiškė susirūpinimą.

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

24. Antikorupcinė politika yra svarbi organizacinės kultūros ir darbuotojų elgesio normų formavimo dalis. PRATC vadovybė įpareigoja visus darbuotojus laikytis įgyvendinamos antikorupcinės politikos nuostatų.

25. Antikorupcinės politikos nuostatų pažeidimas yra darbo pareigų pažeidimu ir už tai gali būti taikoma Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyta atsakomybė.

26. Tais atvejais, kai antikorupcinės politikos pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms ir už šias veikas taikoma Lietuvos Respublikos įstatymuose numatyta atsakomybė.

27. Visi atvejai apie darbuotojų padarytus antikorupcinės politikos pažeidimus yra viešai skelbiami PRATC interneto svetainėje.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Antikorupcinės politikos aprašas skelbiamas viešai PRATC interneto svetainėje www.pratc.lt skyriuje „Korupcijos prevencija“. PRATC ragina pareiškėjus, veiklos partnerius, kitus viešojo sektoriaus atstovus laikytis Antikorupcinės politikos apraše nustatytų reikalavimų.
